

Standardy Ochrony Małoletnich w Fundacji radców prawnych Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie

Spis treści

Wstęp

Rozdział I Podstawowe pojęcia

Rozdział II Zasady weryfikacji osób prowadzących działania skierowane do dzieci

Rozdział III Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi

Rozdział IV Udział w wydarzeniach dzieci ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami

Rozdział V Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

Rozdział VI Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

Rozdział VII Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

Rozdział VIII Monitoring

Rozdział IX Przepisy końcowe

Załączniki

Wstęp

Fundacji radców prawnych Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie realizuje cele, którymi jest rozwijanie, propagowanie i wspieranie wszelkich inicjatyw integracyjnych środowiska prawniczego, czy upowszechnianie wiedzy prawniczej również wśród dzieci i młodzieży (zwanych także łącznie „małoletnimi”). Działania te wykonywane są w związku ze spotkaniami małoletnich i ich rodziców lub opiekunów prawnych w ramach podejmowanych przez Fundację działań.

Dodatkowo Fundacja prowadzi szereg działań integracyjnych na rzecz członków samorządu zawodowego radców prawnych. Działania te obejmują także członków rodzin radców prawnych, i aplikantów radcowskich, w tym dzieci i młodzież.

Niniejszy dokument jest wyrazem dbałości o prawa i potrzeby małoletnich oraz ma na celu zapewnienie najwyższego poziomu ochrony małoletnich w związku z działaniami prowadzonymi przez Fundację.

Naczelną zasadą obowiązującą osoby prowadzące działania skierowane do dzieci i młodzieży jest zapewnienie bezpiecznego środowiska, przeciwdziałanie krzywdzeniu, dbanie o szeroko rozumiane dobro dzieci i działanie w ich najlepszym interesie.

Rozdział I

Podstawowe pojęcia

1. **Działalność integracyjna** – projekty i działania prowadzone przez Fundację skierowane do członków samorządu zawodowego radców prawnych i ich rodzin, w tym do dzieci i młodzieży, mające na celu umożliwienie jak najpełniejszegołączenia integracji środowiskowej z życiem prywatnym.
2. **Osoba prowadząca działania skierowane do dzieci** – radca prawny, aplikant radcowski, pracownik lub współpracownik prowadzący działania skierowane do dzieci w ramach wykonywanej działalności statutowej Fundacji prowadzonej przez Fundację.
3. **Opiekun dziecka** –przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic¹ albo opiekun²; rodzic zastępczy³; opiekun tymczasowy⁴.
4. **Krzywdzenie dziecka** – każde zamierzone lub niezamierzone działanie albo zaniechanie jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które

¹ W rozumieniu art. 98 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, z późn. zm.), dalej jako „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”.

² W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

³ W rozumieniu art. 112¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

⁴ W rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.).

naruszają równe prawa i swobody dzieci lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

- a) **Przemoc fizyczna** to celowe użycie siły fizycznej, którego efektem jest lub z dużym prawdopodobieństwem może być szkoda dla zdrowia, życia, rozwoju i godności dziecka np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami itp.,
- b) **Przemoc psychiczna** to szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania m.in.: niedostępność emocjonalna, okazywanie wrogości, umniejszanie, wyśmiewanie, straszenie nieuwzględnianie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy opiekunem a dzieckiem itp.,
- c) **Wykorzystywanie seksualne** to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć, naruszające prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może obejmować:
 - nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
 - wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
 - wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych⁵.
- d) **Zaniedbanie** obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat, w którym rodzic, opiekun lub inny członek rodziny nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrego samopoczucia dziecka – tam, gdzie rodzic jest w stanie to zrobić. Może to dotyczyć takich obszarów jak m.in. zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia⁶.
- e) **Przemoc rówieśnicza** to wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.

5. **Rejestr interwencji** – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:

- a) zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,

⁵ Definicja wykorzystywania seksualnego sformułowana przez Światową Organizację Zdrowia.

⁶ Definicja za J. Włodarczyk, Przemoc wobec dzieci i zaniedbanie dzieci (w:) Dzieci się liczą 2022. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce, Warszawa 2022, s. 240.

- b) osobę lub osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba),
- c) rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację rodziny, wniosek do Zespołu Interdyscyplinarnego o rozpoczęcie procedury Niebieskie Karty),
- d) datę interwencji,
- e) dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).

Rozdział II

Zasady weryfikacji osób prowadzących działania skierowane do dzieci, obowiązki osób prowadzących działania skierowane do dzieci

1. Przed dopuszczeniem radcy prawnego, aplikanta radcowskiego, pracownika lub współpracownika do prowadzenia działań z małoletnimi w ramach prowadzonej działalności integracyjnej Fundacja przeprowadza weryfikację radcy prawnego, aplikanta radcowskiego, pracownika lub współpracownika zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

2. Fundacja uzyskuje informacje, czy osoba, która ma prowadzić działania w kontakcie z dziećmi, jest zamieszczona w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

3. Osoba, która ma prowadzić działania w kontakcie z dziećmi, przedkłada Fundacji informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

4. Osoba, która ma prowadzić działania w kontakcie z dziećmi, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada Fundacji informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

5. Osoba, która ma prowadzić działania w kontakcie z dziećmi, składa Fundacji oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita

Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w pkt 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt 4-6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego osoby, która ma prowadzić działania w kontakcie z dziećmi, składa oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Oświadczenia, o których mowa w pkt 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Informacje, o których mowa w pkt 2, Fundacja utrwała w formie wydruku i załącza do dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności w kontakcie z dziećmi. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt 3-7, Fundacja załącza do dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności z dziećmi. Wzory informacji i oświadczeń stanowią załączniki nr 1-3 do niniejszego dokumentu.

10. W sytuacji gdy z przeprowadzonej weryfikacji wynika, że osoba, która ma prowadzić działania w kontakcie z dziećmi, nie spełnia warunków opisanych w pkt 2-8, nie może zostać dopuszczona do działalności z dziećmi.

11. Brak zgody na przeprowadzenie weryfikacji opisanej w pkt 2 oraz brak wykonania obowiązków określonych w pkt 3-8 uniemożliwia dopuszczenie do działalności z dziećmi.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez osoby prowadzące działania skierowane do dzieci jest działanie dla ich dobra oraz w ich najlepszym interesie. Osoby podejmujące działania skierowane do dzieci traktują je z szacunkiem oraz uwzględniają ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Osoby prowadzące działania skierowane do dzieci realizują swoje obowiązki w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji obowiązują wszystkie osoby mające kontakt z dziećmi w ramach wydarzeń organizowanych przez Fundację lub odbywających się w siedzibie Fundacji.

2. Osoby podejmujące działania skierowane do dzieci są zobowiązane do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Zasadą jest działanie w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

3. Komunikacja z dziećmi:

- a) W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- b) Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- c) Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- d) Nie wolno Ci ujawniać informacji dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- e) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- f) Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- g) Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych osób, kiedy prowadzisz aktywności z dziećmi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadom o tym inną dorosłą osobę oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać wraz z dzieckiem.
- h) Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie

w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

- i) Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy.
- j) Zwracaj się do dziecka po imieniu w formie preferowanej przez dziecko, respektuj jego tożsamość i ekspresję.
- k) Korzystaj z alternatywnych form komunikacji z dzieckiem, które tego potrzebuje, uwzględniając możliwości psychofizyczne dziecka oraz swoje możliwości w zakresie posługiwania się alternatywnymi formami komunikacji.

4. Działania z dziećmi:

- a) Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- b) Unikaj faworyzowania dzieci.
- c) Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- d) Nie wolno Ci utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych oraz rozpowszechniać wizerunków dziecka w zakresie wykraczającym poza zezwolenie wydane przez opiekuna. Reaguj na sytuacje, gdy inne osoby chcą utrwalić lub utrwalają wizerunek dziecka, w szczególności gdy czynności takie podejmują przedstawiciele mediów. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zezwolenie opiekuna na rozpowszechnienie wizerunku nie jest wymagane. Jeżeli jesteś świadkiem sytuacji będących podstawą interwencji opisanych w rozdziale V lub innych sytuacji zagrażających bezpieczeństwu lub wpływających na dobro dziecka, a utrwalenie wizerunku jest podyktowane dobrem dziecka i udokumentowaniem sytuacji będącej podstawą interwencji masz uprawnienie do utrwalenia wizerunku. Jesteś zobowiązany zabezpieczyć utrwalony wizerunek przed dostępem osób nieuprawnionych i przekazać uprawnionym organom. Sporządź notatkę i przekaz ją bezpośrednio do Członka Zarządu Fundacji.
- e) Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci w ramach wydarzeń skierowanych do dzieci i młodzieży organizowanych przez Fundację lub w siedzibie Fundacji.

- f) Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.

5. Kontakt fizyczny z dziećmi:

- a) Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- b) Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- c) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

Rozdział IV

Udział w wydarzeniach dzieci ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami

1. Każde dziecko należy traktować z należyty szacunkiem, nie dyskryminować ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność.
2. Fundacja stara się zapewniać równy dostęp dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami do organizowanych wydarzeń, eliminując w miarę możliwości bariery utrudniające dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym bariery informacyjno-komunikacyjne, architektoniczne.
3. Podczas wydarzeń skierowanych do dzieci i młodzieży organizowanych przez Fundację możliwe jest wsparcie tłumacza języka migowego.
4. W przypadku zgłoszenia przez dziecko lub jego opiekuna indywidualnych potrzeb w ramach organizowanego wydarzenia należy je przeanalizować i wprowadzić racjonalne usprawnienia i udogodnienia umożliwiające udział w wydarzeniu dziecku z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami.

Rozdział V

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Interwencja to działanie w celu ochrony dziecka i zapewnienia mu bezpieczeństwa. Zakłada podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem dziecka i współpracę osób zaangażowanych w ochronę dziecka krzywdzonego. Podstawowym celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez szybką i skuteczną reakcję. Przepisy prawa zawierają ramowe schematy postępowania interwencyjnego, jednak

każda sytuacja jest inna. Podejmując interwencję należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdego przypadku i konieczność dostosowania się do jego specyfiki.

2. Interwencja, czyli reakcja na ujawnione lub podejrzewane krzywdzenie dziecka, może przybrać formę powiadomienia organów i służb o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.
3. Interwencja prawna może być realizowana w ramach ścieżek: karnej, cywilnej, procedury Niebieskiej Karty.
4. Każda osoba prowadząca działania skierowane do dzieci, która zauważy lub podejrzewa u dziecka symptomy krzywdzenia, lub do której dziecko zwróci się po pomoc, jest zobowiązana zareagować – przekazać informację o zaobserwowanym zdarzeniu w formie notatki służbowej osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji.
5. Osoba odpowiedzialna za podejmowanie interwencji może doprosić do podejmowania działań osoby posiadające wiedzę specjalistyczną, celem skorzystania z ich pomocy przy prowadzeniu działań interwencyjnych.
6. Osoba odpowiedzialna za podjęcie interwencji lub inna wyznaczona osoba posiadająca doświadczenie i umiejętności prowadzenia rozmów interwencyjnych z dzieckiem może przeprowadzić rozmowę z dzieckiem lub osobą, która przygotowała notatkę służbową lub innymi osobami, które mogą mieć wiedzę na temat opisanych zdarzeń, jeżeli potrzebuje dodatkowych informacji do oceny sytuacji i podjęcia adekwatnych działań.
7. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka osoba odpowiedzialna za podjęcie interwencji składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
8. W przypadku zagrożenia dobra dziecka osoba odpowiedzialna za podjęcie interwencji składa wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.
9. W przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka osoba odpowiedzialna za podjęcie interwencji przesyła do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej właściwej z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka wniosek o rozpoczęcie procedury Niebieskiej Karty.
10. O podjęciu interwencji należy poinformować opiekuna dziecka. Jeżeli poinformowanie opiekuna dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka lub mu zagraża, można odstąpić od tej czynności.

Interwencja w sytuacji podejrzenia przemocy domowej

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) pod pojęciem przemocy domowej należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
2. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej.
 3. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że przemoc w rodzinie dotyczy dziecka, należy skierować do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wniosek o rozpoczęcie procedury Niebieskiej Karty.

Interwencja w przypadku zagrożenia dobra dziecka

1. Podstawę interwencji cywilnej w sytuacji zagrożenia dobra dziecka stanowi art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego.
2. Podjęcie interwencji cywilnej poprzez poinformowanie sądu opiekuńczego umożliwia rozpoczęcie przez sąd postępowania sprawdzającego i ewentualną ingerencję we władzę rodzicielską poprzez wydanie zarządzeń zabezpieczających dziecko i jego potrzeby.

Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka

Podstawę interwencji karnej w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka stanowi art. 304 Kodeksu postępowania karnego oraz art. 240 Kodeksu karnego.

Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez osobę prowadząca działania skierowane do dzieci

1. W sytuacji, gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy osoby, która prowadziła działania skierowane do dzieci z ramienia Fundacji, osoba odpowiedzialna za podjęcie interwencji niezwłocznie informuje Członka Zarządu Fundacji. W sytuacji gdyby podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka dotyczyło jednego z Członków Zarządu Fundacji, osoba odpowiedzialna za podjęcie interwencji informuje innego Członka Zarządu Fundacji niż Członka Zarządu którego takie podejrzenie by dotyczyło.
2. W sytuacji, gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka dotyczy osoby odpowiedzialnej za podjęcie interwencji, osoba, której ujawniono podejrzenie krzywdzenia, albo która zaobserwowała podejrzenie krzywdzenia, jest obowiązana sporządzić i przekazać notatkę służbową bezpośrednio do osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie interwencji.

Interwencja w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby, dzwoniąc pod numer 112. Wezwania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu.
2. Karta interwencji jest wypełniana w dalszej kolejności.

Interwencja w przypadku podejrzenia przemocy rówieśniczej

1. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku poniżej ukończonych 10 lat, należy poinformować jego opiekunów.
2. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku powyżej ukończonych 10 lat i poniżej ukończonych 17 lat, a jego zachowanie może stanowić czyn zabroniony, należy poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu demoralizacji lub popełnienia czynu zabronionego przez nieletniego.
3. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej ukończonych 17 lat, a jego zachowanie może stanowić przestępstwo, należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Ujawnione lub zgłoszone incydenty i zdarzenia zagrażające dobru małoletniego są dokumentowane z wykorzystaniem karty interwencji, która stanowi załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.
2. Rejestr interwencji wraz z kartami interwencji jest prowadzony w formie papierowej.
3. Dostęp do rejestru interwencji oraz kart interwencji posiada osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji, Członkowie Zarządu Fundacji oraz osoby upoważnione przez Zarząd Fundacji.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku ma za zadanie opracować plan pomocy dziecku (działania opisane w planie należy dostosować do możliwości i kompetencji Fundacji).
2. Należy przekazać opiekunom wskazówki o rodzajach wymaganego wsparcia i możliwościach poszukiwania pomocy.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu przez małoletnich

1. Fundacja w trakcie organizowanych wydarzeń kierowanych do dzieci i młodzieży nie udostępnia urządzeń elektronicznych umożliwiających korzystanie z Internetu ani sieci wi-fi.
2. Za użytkowanie przez małoletnich urządzeń elektronicznych, umożliwiających korzystanie z Internetu odpowiadają opiekunowie.
3. W związku z faktem, że Fundacja w trakcie organizowanych wydarzeń kierowanych do dzieci i młodzieży nie udostępnia urządzeń elektronicznych umożliwiających korzystanie z Internetu ani sieci wi-fi, odstąpiono od wyznaczania osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo dzieci w Internecie z ramienia Fundacji.

Rozdział VII

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. Dane osobowe małoletnich, ich opiekunów oraz radcy prawnego, aplikanta radcowskiego, pracownika lub współpracownika objętego weryfikacją, o której mowa w rozdziale II, podlegają ochronie na zasadach wynikających RODO.
2. W każdej sprawie dotyczącej ochrony danych osobowych można się skontaktować z Fundacją za pośrednictwem adresu e-mail: fundacja@fundacjaradcow.pl lub listownie ul. Żytnia 15 lok. 16, 01-014 Warszawa.
3. Dostęp do danych osobowych mają wyłącznie osoby upoważnione.
4. Osoba upoważniona ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych oraz sposobów ich zabezpieczania.
5. Dane osobowe są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
6. Wizerunek dziecka jest rozpowszechniany wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia opiekuna, na zasadach określonych w zezwoleniu na jego rozpowszechnienie. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz zezwolenia na rozpowszechnienie wizerunku samodzielnie.
7. Informacja o przetwarzaniu danych osobowych jest przekazywana opiekunom dziecka przed pozyskiwaniem danych dziecka np. przy rejestracji na wydarzenia.
8. Informacja o przetwarzaniu danych wobec radcy prawnego, aplikanta radcowskiego, pracownika lub współpracownika, którzy są objęci weryfikacją, o której mowa w rozdziale II, jest przekazywana na etapie rekrutacji lub zgłoszenia osoby do współpracy.

Rozdział VIII

Monitoring stosowania Standardów

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich prowadzi monitoring realizacji standardów oraz odpowiada za proponowanie zmian w dokumencie.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich przeprowadza wśród osób, które prowadziły działania skierowane do dzieci, raz na 2 lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 5 do niniejszego dokumentu.
3. Każda osoba prowadząca działania skierowane do dzieci może proponować zmiany standardów oraz wskazywać naruszenia standardów. Propozycje zmian należy składać do osoby odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich.

Rozdział IX

Postanowienia końcowe

1. Osoby odpowiedzialne za poszczególne działania w związku ze Standardami ochrony małoletnich są wskazane w załączniku nr 6 do niniejszego dokumentu.
2. Niniejszy dokument zostanie umieszczony na stronie internetowej Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w zakładce Fundacja radców prawnych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w wersji pełnej oraz dostosowanej do potrzeb dzieci. Wersja dostosowana do potrzeb dzieci będzie zawierała zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi.
3. Wszelkie zmiany niniejszego dokumentu będą dokonywane w trybie właściwym do jego przyjęcia.

Załącznik nr 1

Dane w celu umożliwienia sprawdzenia kandydata w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

.....
miejsowość, data

Fundacja radców prawnych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie realizuje obowiązek wynikający z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (sprawdzenie, czy dana osoba, która ma podjąć działalność na rzecz dzieci, nie widnieje w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze), w związku z tym podaję swoje dane w celu sprawdzenia w wymienionych Rejestrach:

.....
(imię i nazwisko, ew. nazwisko rodowe kobiety)

.....
PESEL

.....
imię matki i imię ojca

Oświadczam, że zapoznałam/łem się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Fundacji radców prawnych Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie oraz że będę ich przestrzegać.

.....
podpis

Administratorem danych osobowych jest Fundacja Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie (ul. Żytnia 15 lok 16, 01-014 Warszawa). Dane są przetwarzane w celu realizacji obowiązków prawnych wynikających z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym. Masz prawo żądania dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania w granicach określonych w przepisach prawa oraz wynikającymi z art. 15-22 RODO.

Załącznik nr 2

Oświadczenie o państwach zamieszkania

.....
miejsowość, data

OŚWIADCZENIE O PAŃSTWACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat* (zaznacz właściwe):

1) zamieszkiwałam/łem w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:

a)

b).....

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych/oświadczenie o niekaralności.

2) nie zamieszkiwałam/łem w państwach innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

Załącznik nr 3

Oświadczenie o niekaralności

.....
miejsowość, data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,
nr PESEL/ nr paszportu
oświadczam, że w państwie nie jest prowadzony rejestr
karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie
..... za czyny zabronione
odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art.
207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie
wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów
zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego
uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych
stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych
z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych,
rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub
z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

Załącznik nr 4

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań, innych niż interwencja	Data	Działanie
5. Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka (jeżeli się odbyło)	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji/ działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli uzyskano taką informację)	Data	Działanie

Załącznik nr 5

Wzór ankiety

Oceń (w skali od 1 do 10) swoją znajomość standardów ochrony małoletnich (1 - niska, 10 - wysoka)	
Jak oceniasz (w skali od 1 do 10) poziom znajomości standardów ochrony małoletnich wśród personelu? (1 - niski, 10 - wysoki)	
Oceń (w skali od 1 do 10) swoją umiejętność rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci (1 - niska, 10 - wysoka)	
Jak oceniasz (w skali od 1 do 10) umiejętność innych członków personelu rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci? (1 - niskie, 10 - wysokie)	
Oceń (w skali od 1 do 10) swoją znajomość procedur reagowania na symptomy krzywdzenia dzieci (1 - niska, 10 - wysoka)	
Jak oceniasz (w skali od 1 do 10) znajomość wśród personelu procedur reagowania na symptomy krzywdzenia dzieci (1 - niska, 10 - wysoka)	
Czy w Twojej ocenie konieczne jest podniesienie znajomości obowiązujących standardów ochrony małoletnich wśród personelu? Jeśli tak, zaznacz w jakim obszarze.	<ul style="list-style-type: none">• zasad bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi• zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi• zasad bezpiecznych relacji pomiędzy uczestnikami wydarzeń a dziećmi• zasad i procedur reagowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenia standardów ochrony małoletnich? Jeśli tak - jakie zasady zostały naruszone (odpowiedz opisowo)	
Czy zostały wówczas podjęte przez Ciebie jakieś działania? Jeśli tak - jakie, jeśli nie - dlaczego? (odpowiedz opisowo)	
Co w Twojej ocenie szczególnie sprawdza w standardach ochrony małoletnich? Które zasady są trudne do realizacji? Zaproponuj zmiany i szkolenia.	
Które zasady Twoim zdaniem są trudne do realizacji w standardach ochrony małoletnich? Zaproponuj zmiany i szkolenia.	

Załącznik nr 6

Zakresy odpowiedzialności

	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko / Funkcja	Dane kontaktowe
Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich	Przygotowanie osób prowadzących działania skierowane do dzieci do stosowania standardów i monitorowanie ich przestrzegania	Ewelina Mika	ul. Żytnia 15 lok. 16 01-014 Warszawa tel. 22 862 41 69 tel. 22 862 41 69 wew. 137 kom. 609 625 999
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji	Przyjmowanie zgłoszeń Uruchamianie i prowadzenie interwencji Prowadzenie rejestru interwencji	Ewelina Mika	ul. Żytnia 15 lok. 16 01-014 Warszawa tel. 22 862 41 69 tel. 22 862 41 69 wew. 137 kom. 609 625 999
Osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia dziecku	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku	Ewelina Mika	ul. Żytnia 15 lok. 16 01-014 Warszawa tel. 22 862 41 69 tel. 22 862 41 69 wew. 137 kom. 609 625 999